

MONOSZLÓY DEZSŐ

Sárga ház

Hetek óta a HÁZat rajzolom. Tudom, hogy sietnem kell, de a részletek gyakran megakasztnak. Az is előfordul, hogy éhes vagyok, ilyenkor nem megy úgy a munka, mint máskor. Nem mintha nem lenne inspiráció, sőt, ha a gyomromban elkezd kiabálni az üresség, a fejem egyszeriben tele lesz képekkel, egyszerre többfélével is, és körülményes választanom. A legtöbb baj a HÁZ ajtájával van. Ha megrajzolom az ajtót, nem lehet látni, hogy mi van mögötte. Ajtó mégis kell, és tető is. A tetőt persze le is lehet szerelni. Ha Bubu levenné és belenézne, elcsodálkozna. De nem néz bele. Előfordul, hogy napokig nem látom. Ha megjelenik, mézesmázos az ábrázata. Gyorsan megcsókolja a homlokomat, és már rohan is, menet közben még visszaszól:

– Még mindig a házat rajzolod?

Nem is válaszolok neki, Bubu olyan elegáns, hogy összegyűrnék a szavaim. Ha már elment, szeretném visszatartani, de ez sok erőfeszítést igényelne, és én nem pazarolhatom az energiámat, minden erőmet a HÁZ befejezésére kell fordítanom. Ha már teljesen elfáradtam, kérek egy kis tejet Máriától. Mária az anyám, erre pontosan emlékszem, bár állandóan változik az arca. Hiányoznak a fogai, és csúnyán selypítve beszél. Legtöbbször Bubura árulkodik.

– Már megint csavarog – sóhajtozza.

Mária szerint ugyanis Bubu a feleségem, és Bubunak itthon kellene ülnie velem. A HÁZammal azonban ő se törődik, és ez jó, legalább nem kell magyarázkodnom. A megoldások úgysem véglegesek, és egyes dolgokat magam se értek. Ez attól is függ, hogy Bubut jónak vagy rossznak tartom-e. Ebben a kérdésben azonban senkitől se kérhetek tanácsot. Mária véleményét túlon túl ismerem, és rajta kívül csupán egy szakállas férfi van, akivel beszélgethetek, ez az orvosra is hasonlít, de inkább festmény. A falon lóg, éppen velem szemben. Emlékszem arra az időre, amikor nem akasztották oda, akkor még a saját lábán járt, és szürke flanelöltönyöket viselt. Bubu akkoriban nem került szóba közöttünk. Még Bubu megjelenése előtt festménnyé változott, így ha Buburól faggatom, nem is mond semmit.

A HÁZ építését ez erősen megnehezíti, és a csend is. A csendtől megsüketülnek a mozdulatok. Be kell kapcsolnom a rádiót jó hangosra. Az ordító, vinnyogó zenei hangok mindig munkára ingerelnek. Van bennük valami elindító csattanás, amely ellen védekezni kell, meghúzni a körvonalakat, és bebújni mögéjük. Ettől

gömbölyűvé válik a veszély, és nem lesz háromszögletű a homloka.

Még mielőtt a HÁZ rajzolásába kezdtem, a fürdőszobában ültem, és Bubun gondolkodtam. Bent a lakásban rémes sivalkodás volt, Bubu és Mária verekedtek egymással. Aztán a házmester is feljött, és rám törték a fürdőszoba ajtáját. A nagy sietségben a nadrágomat sem tudtam magamra húzni, és ez olyan nevetséges volt. Akkor határoztam el végleg, hogy felhúzókat a falakat, amelyeken át nem tud bejönni a házmester.

Először úgy határoztam, hogy egészen kicsi lesz a HÁZ, ez jó védelmet szolgáltat, senki se férhet bele. Ha pedig én akarok belebújni, egyszerűen felfújom, mint a luftballont. Csakhogy a méretek később ellenem is fordultak. A kockás füzet egyetlen kockányi alaprajzában nem fért el semmi lényeges. Az emeleteket sem tudtam szétosztani. Enélkül pedig semmihez sem lehet kezdeni. Dante Komédiájában is fontosak az emeletek; van pokol, tisztítóház és mennyország. Az én HÁZam sem nélkülözheti ezt a hármas felosztást. Kell egy PINCE, ez a múlt, legalább egy újabb kockányi térség, a meglevő FÖLDSZINT a jelen, és a jövő a TETŐ, ezt fel kell húzni, és még hol a berendezés? Minden emeleten kell egy Bubu, egy Mária és a Festmény is, az, amelyik azelőtt szürke flanelöltönyökben járt, és olyan szakállas van, mint az orvosnak. Ha ezeket mind beteszem a kockába, éppen én rekedek kívül, jön a házmester, és fejemre csattantja a fürdőszoba ajtáját.

Legújabbban már négy összeragasztott rajzlapon épül a HÁZ. A FÖLDSZINTen már csak az ajtóval van baj. Sohase lehet tudni, hogy mi történik mögötte. Az ajtó eltakarja az eseményeket, de két oldalán el tudom helyezni a figuráimat. Az a fontos, hogy egyiküknek se érjen földre a lába, a Festményé se. Dante lelkei is így lebegnek, és a jelen valóban tele van mozgással. Ezért nem lehet belőle megérteni semmit.

Bubu megkérdezi:

– Még mindig rajzolsz?

Mária:

– Bubu már megint csavarog.

A Festmény: Nem szól semmit.

Reggeltől estig ez ismétlődik, de egyik se áll meg egy pillanatra sem, egymás szavába vágunk, közük visít a Festmény csendje is, lábujjhegyükkel felugranak a padlóról, lebegnek. Csak a jövő és a múlt mozdulatlan, ezekről határozott elképzeléseim vannak. Ha a jelen lebegése nem lenne, semmi se zavarná meg az egyensúlyukat.

Itt van például a PINCE, ennek a terét kitölteni egészen egyszerű. Középen van a rózsából összehordott tűzrakás, e körül melegítjük a kezünket. Mindnyájan csupaszon ülünk, Mária, Bubu, Én és a

Festmény. Senki sincs a közelünkben, és éjszaka van. Nemrég érkezünk meg űrhajóval egy csillagról, amelynek elfelejtettük a nevét, azt is elfelejtettük, hogy űrhajóval érkezünk, csak a menekülés riadalma él bennünk, szűk barlangokon kellett keresztüljárni, egyre szűkebbeken, és ebben a hosszú csúszás-mászásban levedlett rólunk az emlékezet.

Csak egymás szagát érezzük. Mozdulatlanul ülünk. Ha elmozdulnánk, veszekednénk és szeretkeznénk. De akkor azonnal felborulna a kép, és a PINCE is a feje tetejére állna. Már nem lehetne úgy érezni a tűz melegét és egymás szagát. Bubu is kiesne a képből, kiderülne róla, hogy más űrhajóval érkezett, vagy egy barlangban leselkedett, ott várta be az érkezésünket. Azonban ez már megbontaná a PINCE varázsát és nyugalját. A PINCÉből amúgy sem lehet kimozdulni, nem vezet sem lépcső, sem kijárat a FÖLDSZINT felé, ahonnan riasztó mozgás hallatszik, de behull a tűz lángjaiba, és elég.

Mária persze már elfelejtkezett a PINCÉről, sohasem vetkőzik le előttem, pedig akkor meztelenül ültünk egymás mellett. Bubu régebben levetkőzött, de most már ő sem. Külön szobában alszik, és magára zárja az ajtót. A Festményt sem láttam egészen pucéran, legfeljebb néha kigombolta előttem a sliccét, olyankor, ha kiránduláson voltunk, és egymás mellett vizeltünk. Ennél több nem maradt a meztelenségünkben. Ha meghalnak, mindegyiküket levetkőztetem. A Festményt sajnos nem, annak nincs is nadrágja, csak derékig fért a keretbe. Egyszer megpróbáltam a falra hozzáfesteni, ami hiányzik belőle. Mária rettenetes sóhajtozásba kezdett, Bubu röhögött, aztán újrafestették a falat. Különben úgy viselkednek, mintha nem lenne PINCE.

Bubu megkérdezi:

– Még mindig rajzolsz?

Mária:

– Bubu már megint csavarog.

A Festmény: Nem szól semmit.

De engem nem tudnak megteveszteni. A tűz körül pucéran ültünk, és egymás fenekét szagoltuk. A FÖLDSZINT-ről hangzó riasztó mozgás behull a tűzbe, és elég. A csattanás is. A PINCÉből nem is lehet megtudni, hogy mi csattant. Az egész különben is olyan valószínűtlen. A Festmény kezébe vesz egy játékrevolvert, a tükör elé áll, a halántékához igazítja, és elhúzza a ravaszt, s a játékrevolver borzalmat dörren, még nagyobb, mint amikor a házmester betöri a fürdőszoba ajtaját, vagy legalábbis ugyanolyan. A Festmény hörög és vérzik, a tükörre loccsan az agyveleje. Mária később eladja a flanelruhát.

– Pár fillért kaptam értük – panasolja Mária, s nem lehet tudni, hogy a Festményt sajnálja-e vagy a ruhákat. Ővele is ki kellene próbáltatni azt a játékrevolvert és

Bubuval is. Nem fog fájni, csak egy csattanás. Ha sikerül a kísérlet, mindegyiküket elvihetem a TETŐbe.

A TETŐt egyébként a legújabb amerikai prospektus szerint rendeztem be. A használati utasítást szóról szóra bemagoltam. A csattanás után leginkább a gyorsaságra kell ügyelni. Legfeljebb 3–7 perc múlva meg kell kezdeni a halott konzerválását. Azonnal le kell szivattyúzni a levegőt. Le kell csapolni az egész vért, és valamilyen fagyasztó vegyszerrel összekeverni. A preparált vért ismét vissza kell fecskendezni a testbe, amely azután azonnal hűlni kezd. Ezután Máriát és Bubut is alumíniumfóliába csavart mélyhűtött koporsóba helyezem, amelyek hőmérsékletét folyékony nitrogén segítségével mínusz 190 fokra csökkentem. Csak a Festménnyel nem tudom, mit kezdek, és a saját hullámmal is törödni kellene. A végcél az, hogy a négy alumíniumcső egymás mellé kerüljön. Ez kitölti a TETŐ egész területét, és ha mindezt elrendeztem, megszűnik az a FÖLDSZINT-i gyalázatos lebegés. A TETŐ is olyan mozdulatlaná válik, mint a PINCE. A FÖLDSZINT-ről nézve azonban a TETŐ is mocorog és a PINCE is, olyan az egész, mintha egerek kerültek volna a padlásra. Egerek kísértetjárása! Undorodom az egerektől. A FÖLDSZINT-ről nézve minden összevissza szaladgál. Még az is előfordul, hogy Bubu vagy Mária, aki a tűz körül ül pucéran, egy égő rőzsefáklyával felszalad a TETŐre. A melegtől természetesen szétolvadnak az alumíniumcsövek, és Bubu és Mária megkétszereződve lebegnek alá a FÖLDSZINT-re. Minden előlről kezdődik, s ha erre gondolok, azonnal megfájdul a fejem. És nemcsak ettől fáj, az anyagi gondok is sokat gyötörnek. Nem tudom, honnan fogom előkeríteni a szükséges pénzüsszeget. Egyetlen koporsó tíz-tizenkétezer dollárba is belekerül.

Mária és Bubu egészen nevetségesen viszonyulnak a pénzhez.

Először Máriával próbálkoztam, Mária mindjárt Bubuhoz utasított.

– Bubu folyton csavarog, annak a bőre alatt is pénz van.

Amikor Bubu-tól kértem, nagy szemeket meresztett rám, de azért megkérdezte, mennyire volna szükségem. Megmondtam: pontosan negyvennyolcezer dollárra. Rondán elvigyorodott, és elkezdett röhögni. Aztán összevissza hadonászott, és egy bárgyú slágeret énekelt.

„Három pengő egy menet,

Babám azért nem lehet...”

Elmagyaráztam neki, hogy nekem nem szeretkezésre, hanem koporsókra kell a pénz, és hogy rá is gondoltam, neki is csináltatok egyet. Erre összecsapta a kezét, és Máriára üvöltött.

– Hát nem megmondtam... Ezentúl semmi felelősséget nem vállalok, ha nem viteti el, megyek és intézkedem.

Mária is éktelen sivalkodást csapott. Rólam beszéltek, de mintha ott se lettem volna. Én szándékosan nem figyeltem a szavaikra, nehogy megnehezítsem a helyzetüket. Inkább megpróbáltam a TETŐ és a PINCE egyensúlyát helyreállítani. Amikor már belefáradtak a veszekedésbe, Bubu megkérdezte:

– Még mindig rajzolsz?

Mária:

– Bubu folyton csavarog.

A Festmény: Nem szólt semmit.

Ezzel vissza is érkeztem a FÖLDSZINTre, ott volt a legnagyobb rendetlenség. Bármit kerestem, semmit se találtam a helyén. A sok hasztalan kereséstől kimerültem, végre régi újságok alól előkerült az Isteni színjáték. Pedig nem is azt kerestem. De annyira eltévedtem, hogy belelapoztam:

„Az életünk ösvénye közepén
sötét erdőben lettem magamat...”

Igen, ez igaz, úgy látszik, ezzel mindenki így van. A FÖLDSZINTre a kapu fölé nagy nyomtatott betűkkel felírtam:

KI ITT BELÉPSZ, HAGYJ FEL MINDEN
REMÉNNYEL!

A feliratot csak kívülről lehetett elolvasni. Ez jó. Ez elriaszt. Belülről azonban a felirat nem látszott, és különben is az ott lebegők a PINCE és a TETŐ között helyezkedtek el, és ez a kettős béke letompította a mozgás nyomorúságát. Jaj azoknak, akik mozognak! Az asztalomon egy hangya mászott. Elővettem a papucsomat, és agyoncsaptam a hangyát. Megvillant az agyamban, hogy a hangya tetemét is elviszem a TETŐbe, de ez újabb tizenkétezer dollár, így inkább otthagytam a FÖLDSZINTen.

A hangya halála miatt maradt azért némi lelkiismeretfurdalás bennem. Ahogy közelebről szemügyre vettem, egy régi varangyos békára hasonlított. Ezt a békát kisfiú koromban fél téglával lapítottam agyon. Az állatok halála sokkal borzalmasabb, mint az embereké. Tudatlanul pusztulnak el, anélkül, hogy megsejtenék, hogy van TETŐ és PINCE. A bogarak még letépett fejjel is mozgatják a csápjaikat és a lábaikat, ahelyett, hogy azonnal kinyúlnának a TETŐ békéjében. A hangyán mégsem tudtam segíteni. Nem volt szabad csököporsóm. Azzal vigasztaltam magam, hogy az egyiptomiak is csak a kivételes lényeknek állítottak piramist. Az én kivételes lényeim: Bubu, Mária és a Festmény. Velük érkeztem az űrhajón, valószínűleg mindig is együtt voltunk, ha egy is kiszakadna közülünk, minden értelmetlenné válna. A FÖLDSZINTi rendetlenség is ebből a félelemből származik. Tulajdonképpen már akkor elkezdődött, amikor a Festmény játékpisztollyal a tükör

elé állt. Akkor egy ideig úgy látszott, mintha hűtlenül elhagyott volna minket, de most már ott lóg a falon, s ha nem szól is semmit, lehet vele beszélgetni. Ha elhithetném vele, hogy a PINCÉben Bubu is ott ült a tűznél, a legfontosabb akadállyal megbirkóztam. Mária azután is makacskodna, de ez már a lényéhez tartozik. Bármit állíthatok Buburól, ő úgymint azt hajtogatná:

– Bubu folyton csavarog.

– A Festmény szerint Bubu nem csavarog, a Festmény tudja, hogy Bubu jó.

Mária csípőre tenné a kezét.

– De hiszen szegény apád nem is ismerte ezt a nőszemélyt.

A legokosabb volna Máriát és Bubut közös koporsóba tenni, ez olcsóbb és hasznosabb is. Bubu jóságát és rosszaságát és Mária jóságát és rosszaságát csak így együttesen tudom megérteni, ahogy egymással vitatkoznak. Enélkül Bubu is és Mária is vagy jó, vagy rossz. És ez félelmetes. Amikor még mindannyian a tűz körül ültünk, mindenfélék voltunk, Mária, Bubu és a Festmény is bennem lakott, és én is bennük, egyszerre voltunk mind a négyen és külön-külön. Éreztük egymás szagát, s ez olyan volt, mint a saját szagunk. Ha Bubu csak jó vagy rossz, akkor kulcsra zárja a hálószobáját. Nem lehet bemenni hozzá. Az én HÁZamban azonban senki se torlaszolhatja el magát a másik elől. Olyan rezeseket szerkesztettem, amelyek kíváncsiságra nyílnak. Elég nehezen kezelhetők. De a kíváncsiság erős. Szeretném kilesni például, amikor Mária a fürdőszobában mereng. Óvatosan visszabújának a hasába. Bubu mindenütt keresne, a szekrényajtókat is kinyitná, de sehol se találna. Mária álszenten hallgatna, a világért se árulná el, hogy a hasában vagyok. Csak akkor jönnék elő, amikor Bubu már elkeseredetten feladná a bújócskázást.

– Ez elpárolgott – mondaná –, pedig eleget hajtogatom, hogy intézkednünk kellene.

Ha Bubu ezt mondja, a számban azonnal jeges keserűséget érzek, olyasfélé, mint amikor elfagyasztották a fogamat. Valaki szétfeszíti az állkapcsomat, fehér köpenyes angyalok birkóznak velem, és üveget reszelnek. Nem akarom, hogy Bubu intézkedjék, de nem tudok semmit se tenni ellene. Ez a tehetetlenség hozzátartozik a FÖLDSZINTi lebegéshez. Az angyalok viszont állandóan fenyegetnek. Olyankor is, ha Mária a körmét ráspolyozza, vagy ha a gyűrődéskára tapadt tésztát tompa késsel kapargatja. Belefájdul a hátcsigolyám, tudom, hogy az angyalok közelednek. Szeretnék felülvölteni, de ha felülvöltök, abból csak még nagyobb fölfordulás származik. Mária és Bubu azt állítják, hogy félnek tőlem, éppen tőlem, aki az ő koporsóikon gondolkodom. És még a Festményre is

gondolok, arra, akiről mindenki megfélekedezett. Hiába óbégat Mária ...szegény jó megboldogult...

Ő se törődik a Festménnyel, csak Bubuvál.

– Már megint csavarog.

Ha törődne velem, egyes dolgokról egészen más véleménye lenne. A múltkor megkérdeztem tőle, van-e a Festménynek vére. Ő nem is sejtette, milyen kelepce van a kérdésemben. Bambán pislogott, és hevesen rázta a fejét. Ebből is láttam, hogy teljesen elfelejtette, hogy a Festmény azelőtt babos nyakkendő hordott, és szür-csölvé kanalazta a levest. Fűlsiketítően szürcsölt, de senki se mert szólani. Mária mindent elfelejt, és Bubu is. Ezért nem lehet velük játszani. Tegnapelőtt is, amikor leguggoltam az asztal alá, Bubu ingerülten rám támadt:

– Hát ez már megint micsoda marhaság?!

Megmagyaráztam neki, hogy szeretnék kicsi lenni. Ha az ember nagy, gyakran nem fér be a HÁZba.

– Te már nem lehetsz kisebb – kiabálta –, és ha ez így megy tovább, engem szállítanak be oda, ahová...

Mária alig tudta befogni a száját. Amíg kiabált, én az arcát figyeltem, az egyik oldala rúzsos volt, úgy látszik, megint csókolózott valakivel, és elfelejtette letörölni. Szegény, nem érti, hogy ugyanazzal az úrhajóval érkezünk, el akarja hitetni másokkal, hogy hozzájuk tartozik. De azok biztosan felismerik, hogy idegen. Egyedül ebben reménykedem.

Végre a TETŐ fölötti ürességet is eltakartam. Egy nagy bakkecskét rajzoltam. Ez a nap vagy az első csillag. Vergilius is azt gondolta, hogy a világ teremtésekor egyedül a bakeszillag ragyogott. Persze én tudom, hogy nem így van, de kívülről nem baj, ha ostobának és együgyűnek néz ki a HÁZ, az a fontos, hogy belül éljen a tudat, amely egyszerre kút is és kémény is.

Amíg nem álltam a fejemre, azt hittem, hogy a plafon van a legmagasabban, de akkor egyszeriben rájöttem, hogy a szőnyeg az ég, a zöld szitakötös mintájú szőnyeg, ezt szakította keresztül az úrhajónk, amikor leszálltunk. Alattunk csak a plafon csupasz szikláit látogtunk, mindegyik csúcs fehérre volt meszelve, s annyira hasonlítottak egymásra, hogy a sok pont egybefolyt. Az egyik pontba beleütköztünk. Akkor már a szemem előtt táncoltak a tűzkarikák, fel kellett ülnöm, így jutottam a PINCÉbe. A tűz körül még Bubu volt a legkisebb, de aztán megnőtt. Hatalmas párdúc lett belőle, akkora, mint az, amelyiktől Dante is visszahőkölt. Én megpróbáltam összeharagkozni vele, moziba hívtam, cukrot és virágot vettem neki, a párdúc azonban a hátára feküdt, és szétvetette a combját. Ettől megrémültem, de azért nem szaladtam el. Megértettem, hogy azt akarja, bújjak bele a hasába. Eleinte sikerült is, a párdúc dorombolt, és kedves volt hozzám, de később valami különös dolog történt.

Rettenetesen megnőtt a fejem. Ekkora fejjel nem tudok mit kezdeni a párduccal. A TETŐben ezeket a méreteket is egyensúlyba kell hozni. Öt-hét perc alatt még a fagyasztás előtt centiméterrel mindent lemérhetek Bubun, esetleg Márián és a Festményen is. A legjobb megoldás az lenne, ha mindnyájan egymásba férnénk. Ami bennünk van, ha rossz is, ha jó is, végérvényes. A külső tárgyak és személyek cselekedetei kiszámíthatatlanok.

Bubu megkérdezi:

– Még mindig rajzolsz?

Mária:

– Bubu már megint csavarog.

A Festmény: Nem szól semmit.

De mindezt esetleg csak azért mondják, azért hallgatnak, hogy eltereljék a figyelmemet. A hátuk mögött és a szavaktól és csendtől eltakarva már ott leselkednek a fehér köpenyes angyalok, rám rohannak, és szétfeszítik az állkapcsomat. Semmit sem lehet sejteni a külső dolgok szándékaiból. Egy ugató kutya vagy egy nyávogó macska bármire képes, de ha az embernek sikerül lenyelnie a kutyát is meg a macskát is, akkor végérvényessé változnak. Bennünk ugatnak, bennünk nyávognak, és ha harapnak és karmolnak is, ez a harapás és karmolás is már a miénk. Néha szeretném lenyelni és megenni Bubut, Máriát és a Festményt is, hogy senki se vehesse el tőlem egyiküket se. Vagy beléjük bújni, de mindig valami elriaszt. Hátha nem férnek belém?! Sőt vannak olyan rossz napok, amikor a HÁZba se akarnak bejönni velem.

– Hát ez miféle kecske a ház felett? – gúnyolódik Bubu.

– Az nem kecske, az az első csillag.

Máriának kicsi az ajtó.

A Festménynek nincsen vére.

De nem szabad, hogy bármi is visszariasszon. Ha a HÁZban megteremttem az egyensúlyt, miért ne jönnének be? A FÖLDSZINTen hintákat is felszerellek, hogy könnyebben menjen a lebegés.

A hintára először a Festményt ültettem. Annak idején is ő ült az asztalfőn. Háromszor is rászóltam, de meg se mozdult. Biztattam.

– Hinta-palinta.

– Hinta-palinta.

– Hinta-palinta.

Amikor harmadszor mondtam, fülemben nyerített az az iszonyú csattanás. Szemembe malterdarabok repültek, azt hittem, megvakulok. Mária lélekszakadva rohant be a konyhából. Kezét tördelte. A Festmény a szitakötös szőnyegen hevert. Leesett a hintáról. A keret széttört, és három helyen beszakadt a vászon. Ilyen ziláltnan azonban sokkal jobban hasonlított magára. Láttam, ahogy kigombolja sliccét, és azt is láttam,

ahogy a tükör elé áll. Pedig égett a szemem. Mária azonban ezt észre se vette, a Festmény mellett térdelt, és keservesen sírt. Meg akartam vigasztalni.

– Már biztosan elfelejtett hintázni – kezdtem.

– Te szerencsétlen – sóhajtozott Mária.

– Nem baj, majd kiszivattyúzom a vérét, és megfagyasztom.

Erre még hangosabban jajveszékelt.

Aztán Bubu is hazaérkezett. Az első pilanatban nem is igen osztozott Mária bánatában.

– Ezért a giccseért igazán nem kár – később mégis kivonult Máriával a konyhába, és sokáig sugdolóztak.

Vártam, hogy majd összevesznek. Ilyen hosszasan nem szoktak egymással csendben beszélgetni. Az egyetértésükben volt valami félelmetes. Megértettem, hogy ezentúl még jobban kell sietnem. Magam elé terítettem a rajzlapokat, de keservesen ment a munka. Az asztal is tele volt malterrel. Néhány szemcse a rajzlap alá csúszott, s ha ideért a ceruzám, furcsán megcsikordult.

A PINCE kész van. De a koporsókra valakitől kölcsönt kell felvennem. Sajnos Márián, Bubun és a Festményen kívül senkit nem ismerek. Időnkint, igaz, megjelenik néhány bizonytalan körvonalú alak a szemem előtt, de ahogy jönnek, azonnal széjjel is oszlanak. Félek is tőlük, a legtöbbször fehér köpeny ráncolódik. Mindössze negyvennyolcezer dollárra volna szükségem. Mindenütt rengeteg pénz van, Mária ugyan panaszkodik, hogy sokba kerül a tej, Bubu is panaszkodik, de állandóan új ruhákat vásárol magának. Valahol sok pénz van, csak meg kell keresni. Esetleg a HÁZ alá is lehetne ásni.

Rengeteget fáradoztam, egészen beleizzadtam. Csak amikor már kigyulladtak az utcai neonlámpák, akkor találtam meg a rajzlap alján a ládát. De nem mertem kinyitni a tetejét. Nem tudtam, mi van benne. Egész este a láda tartalmán gondolkodtam. Ha ékszerek vannak benne, ezeket előbb el is kell adni. És ki fogja felbecsülni? Én nem értek a drágakövekhez. Karácsonykor gyűrűt vettem Bubunak. Szilveszterkor kiderült, hogy hamis. Honnan is vettem pénzt akkor arra a gyűrűre? A zsebembe nyúltam, és... Érdekes, nincs is zsebem. Valaki bevarrta. Lehet, hogy Mária. Sokáig bámultam a tenyeremre. Az ujjaim rángatózva mozogtak. Néha egyik kezem feljebb került, mint a másik, és félkör alakú, apró mozgásokat végzett. Mintha töltöttem volna valamit valamibe, mintha apró üvegeket szorongattam volna. Lehet, hogy valamikor ezt csináltam, és most eszembe jutott. Csak azt nem tudom, hogy még a PINCE előtt, az úrhajóban, vagy később. Alighanem később. Rengeteg üveggel lehetett dolgom, innen ez a sok csilingelő hang bennem. Érdekes, és akkor még valami más is csilingelt, egészen közlelől. Talán a villamosok. Az

utcán jártam elhagyatottan, az autók alig bírtak kikerülni. Megkérdezem Máriától, hogy lehet lejutni az utcára.

De Mária úgy tesz, mintha nem tudná. Már megint becsaptam. Nem is akarok lemenni az utcára. A HÁZat kell építenem, és kész. Az utcán különben is egészen ritka a levegő, a sok autóduda kiszívja, ha az utcára érnék, megfulladnék. Mária ezt nem tudja, és hülyeségeket fecseg.

– Nem szabad az utcára menned, mert megesznek a tigrisek.

Hiszen az utcán nincsenek is tigrisek. Csak üresség. A nem létező tigrisek üressége. Ezért nem merem kinyitni a láda tetejét, hátha ott is erre bukkanok. De Mária ezt se érti.

– Bubu már megint csavarog? – kérdezem tőle, mert az imént hallottam, hogy becsukódott az ajtó.

Mária nem válaszol, a szeme tele van könnyel. Most minek bőg? A Festményt már kivitte a konyhába, azt mondta, hogy bekeretezteti.

– Ne törődj Bubuval – sóhajtja Mária –, gyere, megnyírom a szakálladat.

Ez olyan különös. Olyan ritkán szokta megnyírni a szakállamat. A HÁZ építése közben erről teljesen megfeledkeztem. Ha nem félnék a tükörtől, és a tükör nem lenne véres, akkor most megvizsgálnám a szakállam hosszát. De máskülönben sem lehet ezzel pepecselni.

– Most nem érek rá, ki kell nyitnom a ládát.

– Milyen ládát?

– Azt, amelyiket kiástam a HÁZ alól. Lehet, hogy kincsek vannak benne, és akkor fel kell becsülni.

Máriát csöppet sem érdekli a láda. Zsebkendővel szárítgatja a szemét. Mindig ilyen hálátlan, ha rá gondolok.

– Ha kinyitom a ládát, azonnal megveszem a koporsókat, neked is, Bubunak is és a Festménynek is.

Mária úgy néz rám, mintha azt akarná, hogy a hasába bújjak. Nem is tudom, mikor nézett rám így. Talán a PINCEben. Ha így néz, megérdemli, hogy elmagyarázzam neki az egész HÁZat. De ő mindenáron a szakállamat akarja lenyírni. A FÖLDSZINTen állandóan ilyen rendetlenség van, örökös lebegés, mindenki mást akar. Pedig egyszerre csak egy dolog lehet a fontos. A szavak azonban szétkergetik a figyelmet.

– Hozzak egy kis tejet? – szipogja Mária.

Már látni se akarom. Hagyjon békén. Egyedül akarok maradni. Ki kell nyitni a ládát. És nincs zsebem!

Mária megint a tigrisekkel védekezik.

– De hiszen te mondtad, hogy tigrisek vannak az utcán.

– Hülyeség, az utcán nincsenek tigrisek, az utcán semmi sincs, az utcán üresség van.

Ettől az utolsó szótól összerázkódtam. Alig vártam, hogy kimenjen a szobából. Amikor egyedül maradtam,

felfeszítettem a láda tetejét. Amitől tartottam, bekövetkezett. A láda teljesen üres volt. Belenyúltam. Ha legalább egy tigris volna benne, megharapná a kezemet, de csak azok az előbbi üvegfiolák csilingeltek az ujjaim között. A rajzpapírról feketére satírozva meredt rám a gödör. Két napig hiába dolgoztam. Az utóbbi időben semmi sem sikerül. A Festmény is leesett a hintáról, és Mária le akarja nyírni a szakállamat. A két dolog között biztosan van valami összefüggés. Ha fölmehtnék a TETŐbe, rájönnék, de oda nem vezet lépcső. A PINCÉbe se lehet lejutni. Mária bóg, és le akarja nyírni a szakállamat. Kint az utcán, ahol nincsenek tigrisek, esik az eső. Gyorsan be kell csukni a HÁZ ajtaját, nehogy megázzanak a szőnyegek. A Festménynek gyakran volt sáros a cipője, különösen, ha puskával a vállán jött haza. Ilyenkor nyulat vagy fácánt húzott elő a hátizsákjából. Mária megnyúzta a nyulat, és a söréteket, amiket a bőre alatt talált, nekem adta. Én mindenkinek mutogattam az ólomdarabkákat – „Ezek a sörétek éltek valaha nyuszik és fácánok fejében” –, de senki se akarta elhinni. Mária azonban akkor is úgy nézett rám, mint most, csak akkor nem sírt. A Festmény brummogva kacagott, a térdét csapkodta, örült az élő söréteknek.

– Ha a te söréteid élnek, akkor azok fiadzanak is, mi? Erre nem tudtam válaszolni.

– Kár, hogy nem fiadzanak – sajnálkozott a Festmény –, ha fiadzanának, nem kellene töltényeket vennem.

Ma már tudom, hogy a sörétek nem fiadzanak, és Bubu se, és Mária se, Én se, a Festmény se. Mindegyikünkben csak egyetlenegy van. Nem hasadhatunk ketté. A fiadás undorító és szánalmas, olyan, mintha az ember kivizelné a saját lelkét. Mária is biztosan azért szeretné, hogy visszabújjak a hasába, mert nem akar a világra hozni. És ő nem is tehetett ilyet, hiszen akkor nem érkezhettünk volna ugyanazzal az úrhajóval, és a tűz körül a PINCÉben nem tapogathattam volna a mellét. De így volt, és senki sem ütközött meg rajta.

Ki kell nyitnom a rádiót, és hangosra csavarnom, mert nem jutok semmire. A csendből megsüketülnek a mozdulatok. Az ordító, vinnyogó zenei hangok munkára ingerelnek, és most igazán szükségem van buzdításra, mert zúg a fejem, hiába ástam, kimerült vagyok. Igaz, mindjárt bejön Mária, és dühösen lecsavarja a rádiót.

– Nem lehet kibírni ezt az üvöltést, az embernek beszakad a dobhártyája.

Mária azonban nem mutatkozik. Vajon mit csinál? Még hangosabbra kapcsolom a rádiót. Most se jön. Kimegyek a konyhába, és megnézem. Csak áll a konyhaablaknál, és a messzeségbe bámul.

– Vársz valakit?

– Én?... – szipogva tiltakozik, de látom rajta, hogy hazudik.

– Gyere be, megmutatom neked a HÁZat.

Engedelmesen követ, azt se teszi szóvá, hogy üvölt a rádió.

– Látod, ez a HÁZ ajtaja – mutogatom –, most bezárom, hogy ne jöhessen be rajta senki. Ha bejönne valaki idegen, mindent összedöntene bent a szobákban.

Hevesen bólogat.

– És a PINCÉbe és a TETŐbe se lehetne elmenekülni, mert nem vezet oda lépcső.

Mária ma értelmesebbnek látszik, mint máskor. Nem ellenkezik, mindennel egyetért, csak a kulcszörrenésre rezzen össze. Bubu is egy árnyalattal sápadtabb, mint máskor. Várom, hogy rákezdjék.

Bubu megkérdezi:

– Még mindig rajzolsz?

Mária:

– Bubu már megint csavarog.

A Festmény: Nem szól semmit.

De nem ez következik. Mária a szemét törölgeti.

– Nem hagyta megnyírni a szakállát – sóhajtozza.

– Ez most mindegy – legyínget Bubu dühösen a levőbe –, összecsomagoltál? Mindjárt itt lesznek.

Persze akármit mondhatna, tudom, hogy a fehér köpenyes angyalokról van szó, hiszen már hetek óta vártam rájuk. „Vexilla regis prodeunt inferni!” Védekezni kellene. Éppen most jönnek, amikor üres a láda. Nincs amivel megvesztegessék őket. Egy kis haladékra lenne szükségem. Be kell fejeznem a rajzot... „Vexilla regis prodeunt inferni!” Honnan is jutott az eszembe ez a latin idézet? Az Isteni színjátékból? Vagy még régebről? Jönnek fehér zászlókkal és fehér bombákkal, ők törték össze az úrhajónkat.

Szegény Mária sír. Azt hiszi, hogy nem gondoltam rá. Bubu nem sír, a száját rúzsozza, pedig én neki is akartam koporsót venni.

Dörömbölnek az ajtón. Hiába üvölt a rádió. Hallom. Nem szabad kinyitni az ajtót.

– Bubu, ne nyisd ki! Bubu, együtt ültünk a tűznél...

De már késő. Olyan hangosan szól a rádió, hogy Bubu nem is hallja, mit kiabálok neki.

Vexilla regis prodeunt inferni! Már egész közel vannak. Lehet, hogy valamit összecseréltem. Lehet, hogy a PINCE a TETŐ. Olyan a tűz, mint a máglya. Mindenki lángol, Bubu, Mária, a Festmény és Én is.

Át kellene rajzolni az egészet, de nincs rá idő. Egyedül dulakodom. Senki se segít. Bubu és Mária rémülten állnak, hagyják, hogy kicsavarják kezemből a ceruzát, hogy szétfeszítsék az állkapcsomat, mintha nekik nem is építettem volna HÁZat.

– Segítsé, nem nyúlhatok a tűzhöz, segítség...

Az angyalok fehér lepedőkbe csomagolják a tüzet.